

Açık Akademi Kent Seminerleri

GELECEĞİN KENTLERİ

Seminerler:

İstanbul, 30 Ekim - 22 Kasım 2018
Kadıköy Belediyesi Akademi

Konferans:

İstanbul, 01 Aralık 2018
Kozyatağı Belediye Meclisi Konferans Salonu

Geleceğin Kentleri

Yayına Hazırlayanlar: Yeliz Öztürk, Özge Güneş Gürsel, Aras Aladağ

Son Okuma: Yeliz Öztürk

Kapak Tasarım: Neslihan Gökçe

Dizgi: Aras Aladağ

1. Baskı: Mart 2019, İstanbul

Baskı: Teknik Basım Matbaacılık San. Tic. A.Ş.

Keyap Tic. Mrk. Bostancı Yolu Cad. F! Blok. No: 493

Y. Dudullu Ümraniye / İstanbul

Tel: 0 (216) 508 20 20 Fax: 0 (216) 508 20 45

www.teknikbasim.com

Sertifika No: 24871

© Tüm hakları saklıdır.

kadikoy.bel.tr | ☎ 444 55 22

[f](#) [t](#) [yt](#) /kadikoybelediye

Açık Akademi Kent Seminerleri

GELECEĞİN KENTLERİ

Seminerler:

İstanbul, 30 Ekim - 22 Kasım 2018
Kadıköy Belediyesi Akademi

Konferans:

İstanbul, 01 Aralık 2018
Kozyatağı Kültür Merkezi - Belediye Meclisi Konferans Salonu

Kadıköy Belediyesi
AKADEMİ

GELECEĞİN KENTLERİ

ACIK AKADEMİ KENT SEMİNERLERİ

30 EKİM - 22 KASIM 2018
KADIKÖY BELEDİYESİ AKADEMİ

DETAYLI BİLGİ ve KAYIT İÇİN: www.kadikoyakademi.org | Her hafta Salı ve Perşembe Günleri
19 Mayıs Mah. Sultan Sokak No: 28

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | [f](https://www.facebook.com/kadikoybelediye) [i](https://www.instagram.com/kadikoybelediye) [y](https://www.youtube.com/kadikoybelediye) /kadikoybelediye

Kadıköy Belediyesi
AKADEMİ

GELECEĞİN KENTLERİ

ETİK, HUKUK, TEKNOLOJİ ve SİYASET

01 ARALIK 2018 CUMARTESİ
13:00-16:30

Kadıköy Belediyesi Kozyatağı Kültür Merkezi – Belediye Meclisi Konferans Salonu
Bayar Cad. Buket Sok. No:16 Kozyatağı, Kadıköy / İstanbul

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | [f](https://www.facebook.com/kadikoybelediye) [i](https://www.instagram.com/kadikoybelediye) [y](https://www.youtube.com/kadikoybelediye) /kadikoybelediye

İÇİNDEKİLER

Açık Akademi Kent Seminerleri: Geleceğin Kentleri

Açış Konuşması, Aykurt NUHOĞLU	9
Akıllı Kentleşme: Yeni Bir Kent Ütopyası mı?	11
■ Prof. Dr. Murat GÜVENÇ	
Geleceğin Kentlerinde Ulaşım, Hareketlilik ve Erişilebilirlik Üzerine Düşünceler	25
■ Prof. Dr. Haluk GERÇEK	
Dijital Dönüşüm: Tehditler ve Fırsatlar	35
■ Doç. Dr. Kemal KILIÇ	
Geleceğin Kentlerinde Sosyal İçerme ve Katılım: Yenilikçi Modeller Neler Olabilir?	63
■ Dr. İtir AKDOĞAN	
Kolektif Yaratıcılık Platformları ve Kentsel Dönüşüm Süreçleri Etkileşimi	79
■ Dr. Umut EKMEKÇİ	
Geleceğin Akıllı Kentlerini Yaratmak	97
■ Bülent EKUKLU	
İklim Krizi Çağında Nasıl Bir Enerji Yönetimi: Enerji Adaleti Nedir?	105
■ Dr. Cem İskender AYDIN	
Geleceğin (Yaşlı) Kentleri: Değişen Demografik Yapı ile Kentlerde Çeşitlenen İhtiyaçlara Dair Güncel Tartışmalar	123
■ Doç. Dr. Özgür ARUN	
Geleceğin Kentleri Konferansı: Etik, Hukuk, Teknoloji ve Siyaset	
Açış Konuşması, Aykurt NUHOĞLU	151
I. Oturum: Bilgi Toplumu ve Kentler	153
Prof. Dr. Tarık ŞENGÜL	
Doç. Dr. Osman BALABAN	
Doç. Dr. Kemal KILIÇ	
II. Oturum: Yönetim Krizini Aşmak	173
Prof. Dr. İbrahim KABOĞLU	
Prof. Dr. Yüksel TAŞKIN	
Ahmet Ünal ÇEVİKÖZ	

ÖNSÖZ

Açık Akademi’yi “Kadıköy Belediyesi Akademi’nin çeşitli olguları farklı disiplinler altında tartıştığı ve dönemselsel olarak farklı üst başlıklar altında içerikler oluşturduğu, belediye deneyimleriyle akademik bilginin bulunduğu bir seminer programı” olarak tanımlamıştık. Bu doğrultuda;

- İlk programımız **İstanbul Nereye?** başlığıyla 15 Mart – 6 Mayıs 2017 tarihleri arasında,
- İkincisi **İstanbul Yeniden** başlığıyla 17 Ekim – 23 Kasım 2017 tarihleri arasında,
- Üçüncüsü ise **Yereli Yönetmek** başlığıyla 27 Mart – 3 Mayıs 2018 tarihleri arasında yapılmıştı.

2018 güz döneminde ise dördüncü seminer dizisini **Geleceğin Kentleri** başlığı altında, 30 Ekim – 22 Kasım tarihleri arasında düzenledik. Seminer dönemi boyunca, farklı oturumlarda şu soruların peşine düştük:

Geleceğin kentleri neye benzeyecek? Bugün gündemimizde olmayan hangi konuları/sorunları ve elbette çözüm yollarını, yarın konuşuyor olacağız? Akıllı kentler ne kadar “akıllı”? Dijital devrimin hızını yakalayabilecek miyiz? Elimizdeki politika enstrümanlarının vadesi ne zaman doluyor? Artan kentsel nüfusun ihtiyaç duyduğu enerjiyi ve gıdayı dünyamız nasıl üretecek ve daha önemlisi bunların paylaşımı ne kadar adil olacak? Kentsel nüfus hızla yaşlanırken, kentsel mekan ve kurumsal kapasite/perspektif buna ne kadar hazır?

Bugün için erken gözükebilecek bu sorular için yarın geç kalmış olabiliriz. Günümüzde değişimin hızını hesaba katarsak, gelecek hakkında daha hızlı harekete geçmemiz gerektiğini görebiliriz. Bu anlamıyla; seminerlerle yerel yönetimlerin söz konusu süreçlere hazırlığına mütevazı bir katkı yap-

mayı ve yerel yönetimleri geleceğin gündemlerine adapte olmada daha hazırlıklı kılmayı amaçladık. Bununla birlikte, değişim süreçlerinin ve bunların yarattığı sorunların kişisel alana indirgenerek ya da kaçınılmaz süreçler olarak tarif edilerek depolitize edilmesine karşı, sorunları politik bağlamlarıyla birlikte tartışmaya ve farklı seçeneklerimiz olduğunu göstermeye çalıştık.

Seminerlerde; akıllı kentleşme, geleceğin kentlerinde ulaşım, dijital dönüşüm, sosyal içerme ve katılım, yaratıcı platformlar, enerji yönetimi ve geleceğin yaşlı kentleri gibi farklı başlıklar altında geleceğin kentlerini tartıştık. Her bir başlık için farklı disiplinlerden gelen, alanında yetkin akademisyenler ve uzmanlar tarafından sunumlar yapıldı.

Açık Akademi Kent Seminerleri 2018 Güz programımızın sonrasında ise, bu seminerlerin finali niteliğindeki **Geleceğin Kentleri: Etik, Hukuk, Teknoloji ve Siyaset** başlıklı iki oturumluk bir konferans gerçekleştirdik. İlk oturumda Bilgi Toplumu ve Kentler, ikinci oturumda ise Yönetim Krizini Aşmak başlıkları altında, akademisyen ve siyasetçi konuklar sunumlarını yaptılar.

Bu kitabı ise hem seminerlerin hem de konferansın bir derlemesi olarak hazırladık. Kitapta, konukların yaptıkları sunumları, paylaştıkları bilgileri derledik. Bu derlemeler daha sonra konuklar tarafından gözden geçirildi ve elinizdeki bu çalışma ortaya çıktı. Bu vesileyle, bir kez daha, bu çalışmada katkıları olan değerli akademisyenlere ve siyasetçilere teşekkür ederiz. Umarız, geleceğin kentlerini daha eşitlikçi, daha demokratik ve daha yaşanılabilir kılmaya mücadelemizde bu çalışmanın küçük de olsa bir katkısı olur.

Kadıköy Belediye Başkanı Aykurt Nuhoğlu Seminer Açış Konuşması

30.10.2018

Kadıköy Belediyesi Akademi

Bu bizim dördüncü Açık Akademi seminer serimiz. Hedefimiz Kadıköy Akademi'yi yönetim modellerinin tartışıldığı bir yer haline getirmek. Bu hedef doğrultusunda epey adım attık. Önümüzdeki dönemde uluslararası bilim insanlarını da getirip, dünyadaki yönetim modellerindeki sıkıntıların Kadıköy'de tartışılmasını sağlamak ve bizim birikim ve deneyimlerimizi de yurtdışı ile paylaşmak istiyoruz.

Biz geleceğe dair hayal kuruyoruz. Kurduğumuz hayaller genellikle gerçek oluyor. Sizler yerel yönetimlere aday olur ya da olmaz ama bir şekilde katkı verirsiniz; sivil toplum kuruluşlarında, derneklerde, platformlarda çalışabilirsiniz. Bunları yaparken de geleceğin tasarlanması mümkün. Teorisini yapanlarla pratikte bu işi yapanların bir arada, birlikte olması gerekiyor. Belediye meclis üyelerinin, muhtarların, yürütmeyi yapanların bir arada olması lazım. Siyasetçilerin, bürokratların ve üniversitelerin de olması lazım. Üniversiteler olmazsa olmazımızdır, mutlaka olmaları gerekiyor. Bu seminerlerimiz de "Gelecekte daha iyi bir kent hayatı ve toplum nasıl yaratılır?" sorusuna aradığımız cevabın bir parçası aslında.

Tüm katılımcıları sevgiyle selamlıyorum.

Akıllı Kentleşme: Yeni Bir Kent Ütopyası mı?

30.10.2018, Kadıköy Akademi

Prof. Dr. Murat Güvenç¹

Akıllı kent kavramı kent politikaları alanında giderek daha merkezi bir konuma yerleşiyor. Bir çok bakımdan 90'lı yılların dünya kenti / küresel kent olma hedefiyle benzerlik taşıyor. Akıllı kent kurma hedefi, tüm yerel yönetimleri bağlayan bir hedefe dönüşmüş durumda. Ne var ki içeriği irdelenmez muğlak kullanılırsa yerel yönetimlere katkısının beklentilerin çok altında kalabileceği söylenebilir. Hiç üzerinde durulmayan bazı tercüme sorunlarıyla başlamak yararlı olabilir. Akıllı kelimesine karşılık olarak İngilizce'de kullandığımız *smart* sıfatı: akıllının yanısıra "açıkgöz", "usta", "kabiliyetli", "acıtan", "keskin", "kuvvetli", "gösterişli", "şık", "süslü" anlamlarına gelebiliyor. Düşünülebilecek çok sayıda alternatif açısından bu çok muğlak kavramın seçilmiş olmasının tesadüfi olmadığını, zamanın ruhuna çok uygun bir esneklik taşıdığı kanısındayım. Türkçe'deki akıllı sıfatında bu anlam inceliklerinin hiçbiri yok. Konuşmamda "akıllı kent" kavramının yaygın kullanımlarında perdelenen anlamlarına işaret edip kendi üzerinde düşünen (reflexive) kentin toplumsal ve siyasi açıdan daha geçerli bir alternatif olduğunu göstermeye çalışacağım.

Kent ve akıl genelde olumlu kavramlar. Descartes akıl için dünyada en adil paylaşılmış yetenektir der. Kent bir çok dilde uygarlık özgürlük özgürleşme süreçlerine işaret eder. Almanca ünlü "kent havası özgür kılar" deyimini hatırlayalım. "Akıllı kent" (Smart City) kavramında, gündelik yaşamın bezdirici sorunlarını hafifletecek tılsımlı bir kavrama dönüşen teknoloji, müzmin idari siyasi iktisadi toplumsal kısıtlayıcılar nedeniyle çözemediğimiz kent sorunlarını çözülebilecek tılsımlı bir kavrama dönüşüyor. Kentsel yapı teknoloji sayesinde daha yaşanılır bir ortama dönüşecek, bileşenler kendi aralarında -insan eli değmeden etkileşime geçerek- içinde yaşadığımızdan çok daha akıllı bir kent ortam oluşturabilecekler. *Nesnelere interneti* kavramı bu yeni dünyanın altyapısını oluşturacak. Kent trafiği

1 Kadir Has Üniversitesi, İstanbul Çalışmaları Merkezi.